

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120200281
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120200281.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobkyne: H. X., Q.. XX.XX.XXXX, U. F. XXX, XXX XX F., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu žalobkyne v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia z a m i e t a.

II. V časti o vydanie bezdôvodného obohatenia m á žalovaný vo vzťahu k žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd u r č u j e uvedená v Zmluve o úvere konsolidácia, Č.. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 24.7.2012, v obchodných podmienkach v článku 5. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 5.6., v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) na úrok z omeškania,(3)na úrok z úveru, (4)na splátku istiny úveru.“ j e n e p r i j a t e ľ n o u z m l u v n o u p o d m i e n k o u.

IV. V časti o určenie neprijateľných zmluvných podmienok m á žalobkyňa vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 07. januára 2020 žiadala, aby súd zaviazal žalovaného vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 497,39 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy a zároveň určil zmluvnú podmienku uvedenú v Zmluve o úvere konsolidácia číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 24.07.2012 v obchodných podmienkach v článku 5, bod 5.6 v znení: Platby od klienta sa voči pohľadávke banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: 1. na poplatky podľa sadzobníka, 2. na úrok z omeškania, 3. na úrok z úveru, 4. na splátku istiny úveru, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalobu vo veci samej odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila dňa 24.07.2012 Zmluvu o úvere konsolidácia číslo XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 5.000 Eur. Na predmetný úver zaplatila žalovanému sumu 5.497,39 Eur. Zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a), a to druh spotrebiteľského úveru, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť vrátane predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery

nákladov. Zároveň zmluva neobsahuje správny údaj o výške RPMN. Hodnota RPMN má byť 22,96 % a nie 20,74 %. Na predmetný úver zaplatila 5.497,39 Eur, z tohto dôvodu rozdiel vo výške 497,39 Eur titulom bezdôvodného obohatenia žiada od žalovaného vydať. O vzniku bezdôvodného obohatenia sa dozvedela na základe Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 11. decembra 2019. Pokiaľ ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, poukázala na ustálenú rozhodovaciu prax súdov, a to rozhodnutie Okresného súdu Svidník sp. zn. 7Csp/7/2018, ktorý bol potvrdený Krajským súdom v Prešove sp. zn. 2Co/60/2019, ako aj ďalšie, kde súdy uvedenú zmluvnú podmienku vyhlásili za neprijateľnú.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobkyne vyjadril v písomnom podaní zo dňa 27. januára 2020, v ktorom žalobu žiadal zamietnuť. V časti o vydanie bezdôvodného obohatenia bola zo strany žalovaného vznesená námietka premlčania uplatneného nároku, a to tak v subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej dobe, keďže žalobca zaplatil dlh zo Zmluvy o úvere už dňa 25. januára 2013, pričom objektívna premlčacia doba uplynula 25. januára 2016. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe je nepochybné, že subjektívna premlčacia doba začala žalobcovi plynúť už dňom, kedy žalobca uhradil žalovanému poslednú splátku úveru, a tým splatil predčasne celý úver a nie až dňom, kedy sa údajne mal od združenia na ochranu práv spotrebiteľov dozvedieť o tom, že poskytnutý úver je bezúročný a bezpoplatkový. Pokiaľ ide o RPMN, žalobca vychádzal z internetovej nezáväznej kalkulačky, ktorá nezohľadňuje novelizáciu právnych ustanovení. Internetové kalkulačky neposkytujú úplné a presné výpočty, sú orientačným nástrojom, ktorý informatívne počíta RPMN. Z textu zmluvy o úvere, ako aj z bodu 11.1 obchodných podmienok vyplýva dobrovoľnosť uzatvorenia poistenia, nevyhnutnosť pre uzatvorenie zmluvy o úvere. Podľa sadzobníka poplatkov dostupná pôžička, poistenie schopnosti splácať úver, splátky, základný súbor poistenia pri pôžičke od 3.500 do 5.000 Eur predstavovala mesačná platba poistného sumu 4,85 Eur. Dikcia zákona pokiaľ ide o celkové náklady je zrejma. Žalovaný má za to, že platby poistného neboli súčasťou celkových nákladov spojených s poskytnutím úveru, a teda správne neboli zohľadnené ani v rámci RPMN. Táto skutočnosť má zároveň vplyv aj na celkovú výšku nákladov spojených s úverom, u ktorej má žalovaný za to, že je v zmluve o úvere uvedená správne. Pokiaľ ide o druh spotrebiteľského úveru, zo zmluvy vyplýva, že ide o úver konsolidácia. Žalobcovi boli pritom poskytnuté prostriedky formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, dostatočné informácie o povahe tohto úveru. Pokiaľ ide o celkovú čiastku, tá bola žalovaným určená správne v sume 7.750,31 Eur. Celková čiastka pritom nepredstavuje súčin mesačnej splátky a počtu mesiacov, nakoľko vzhľadom k celkovej čiastke úveru posledná splátka je v nižšej sume. Zmluva o úvere obsahuje aj všetky predpoklady pre výpočet RPMN v zmysle prílohy číslo 2 zákona číslo 129/2010 Z.z. Pokiaľ ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, zo strany žalobkyne ide o zneužitie práva v zmysle článku 5 základných zásad. Žalovaný má za to, že k ukončeniu zmluvného vzťahu už prešla enormne dlhá doba na to, aby žalobkyňa mohla žiadať určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

4. Dňa 24.07.2012 bola medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom podpísaná Zmluva o úvere konsolidácia, na základe ktorej bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 5.000 Eur, pri mesačnej splátke 134,85 Eur, dátume splatnosti prvej splátky 20.08.2012, s konečnou splatnosťou úveru 20.07.2017, v počte mesačných splátok sedem.

5. Z prehľadu splátok a úhrad mal súd za preukázané, že žalobkyňa zaplatila poslednú splátku úveru žalovanému dňom 25. januára 2013.

6. Z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 11. decembra 2019 mal súd za preukázané, že dňa 14. novembra 2019 žalobkyňa predložila túto zmluvu združeniu, pričom bola informovaná, že tá neobsahuje podstatné náležitosti, a preto má právo žiadať od veriteľa bezdôvodné obohatenie v sume 497,39 Eur.

7. Podľa článku 5 obchodných podmienok, bod 5.6: Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) na úrok z omeškania, (3) na úrok z úveru, (4) na splátku istiny úveru.

8. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní dňa 09. decembra 2020 žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Mal za to, že nárok žalobkyne nie je premlčaný ani v subjektívnej, ani v objektívnej premlčacej dobe. Poukázal na nález Ústavného súdu III. ÚS 43/2020 zo dňa 12. mája 2020, ako aj I. ÚS 51/2020.

9. Právny zástupca žalovaného mal za to, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyne je premlčaný tak v objektívnej, ako aj v subjektívnej premlčacej dobe. Rovnako žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení neprijateľných zmluvných podmienok.

10. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

11. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

12. Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

16. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

17. Podľa § 455 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, za bezdôvodné obohatenie sa nepovažuje, ak bolo prijaté plnenie premlčaného dlhu alebo dlhu neplatného len pre nedostatok formy. Takisto sa za bezdôvodné obohatenie nepovažuje prijatie plnenia z hry alebo stávky uzavretej medzi fyzickými osobami a vrátenie peňazí požičaných do hry alebo stávky; na súde sa však týchto plnení nemožno domáhať.

18. Podľa § 1 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 24.07.2012 (ďalej len Zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

20. Podľa § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) (<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinost=23.01.2013>>) musí obsahovať tieto náležitosti:

a)

druh spotrebiteľského úveru,

b)

obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c)

adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d)

meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinност=23.01.2013>> a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinност=23.01.2013>>,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=23.01.2013>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=23.01.2013>>,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=23.01.2013>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

21. Podľa § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=23.01.2013>>,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=23.01.2013>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=23.01.2013>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=23.01.2013>>,
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=23.01.2013>> alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

22. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že dňa 24.07.2012 bola medzi žalobkyňou a žalovaným podpísaná Zmluva o úvere konsolidácia, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver 5.000 Eur. Nespornou skutočnosťou medzi stranami sporu bolo to, že poslednú splátku istiny zaplatila žalobkyňa žalovanému dňa 25. januára 2013. Súd je toho názoru, že vznesená námietka premlčania zo strany žalovaného je v celom rozsahu dôvodná, nakoľko nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaný tak v objektívnej, ako aj subjektívnej premlčacej dobe.

23. Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/46/2017, keď ten uviedol: „V danom prípade by bola zachovaná len premlčacia doba za predpokladu, že zo strany žalovaného išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení musí byť nespochybniteľným spôsobom preukázaný úmysel, a to či už priamy alebo nepriamy, smerovaný k bezdôvodnému obohateniu sa a musí existovať v čase získania bezdôvodného obohatenia. O zákonných nedostatkoch spotrebiteľskej zmluvy sa žalobkyňa mala dozvedieť z platnej právnej úpravy a takto hájiť svoje práva. Aj odvolací súd sa stotožnil s námietkou žalovaného, že nárok je premlčaný uplynutím tak subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby.“ Podľa Okresného súdu teda v prípade ak bezdôvodné obohatenie má vzniknúť na základe nedostatku zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tak skutkové okolnosti svedčiacie o bezdôvodnom obohatení má spotrebiteľ k dispozícii už uzatvorením vadnej zmluvy v spojení s preplatením úveru. Ak teda k preplateniu úveru došlo zo splátky splatnej 25. januára 2013, týmto dňom, t.j. od 26. januára 2013 začala plynúť subjektívna premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 26. januára 2015. Žaloba bola na súd podaná dňa 07. januára 2020, nárok je premlčaný tak v objektívnej, ako aj v subjektívnej premlčacej dobe.

24. K uplynutiu tak subjektívnej ako aj trojročnej objektívnej premlčacej doby súd uvádza nasledujúce:

25. Súd zastáva ten názor, že súdna prax pri posudzovaní objektívnej, ako aj subjektívnej premlčacej dobe pri obdobných nárokoch spotrebiteľa nie je jednotná. Súd uvádza a je toho názoru, že dôkazné bremeno o úmysle, či už priamom alebo nepriamom žalovaného ako veriteľa bezdôvodne sa obohatiť na úkor dlžníkov žalobcov ako spotrebiteľov je práve na žalobcovi. Priamy úmysel podľa súdu prakticky ani nie je možné preukázať. O nepriamy úmysel ide vtedy, ak žalovaný nechcel priamo sa bezdôvodne obohatiť, ale pre prípad, že k tomu dôjde bol s tým uzrozumený. Súd poukazuje na prednes právneho zástupcu žalobkyne, ako aj na samotnú žalobu, kde podľa názoru súdu žalobkyňa neoznačila a neuviedla žiaden dôkaz o úmysle žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na jej úkor, a preto súd musel vychádzať z trojročnej objektívnej premlčacej doby, ktorú počítal od zaplatenia poslednej splátky, ktorú poukázala žalobkyňa žalovanému, t. j. odo dňa 25. januára 2013. Premlčacia doba tak žalobkyňi uplynula 25. januára 2016, pričom žalobný návrh bol súdu doručený 07.01.2020. Na tento právny názor nadväzujú rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica 14Co/128/2014, 13Co/518/2015, ale aj Krajský súd Prešov 15Co/207/2015 a Krajský súd Žilina 9Co/516/2015. Z novších rozhodnutí súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne spisová značka 17Co/38/2018 zo dňa 24. októbra 2018, ako aj Krajského súdu v Prešove 9Co/166/2018 zo dňa 13. decembra 2018.

26. Akékoľvek úvahy žalobkyne o priamom alebo nepriamom úmysle žalovaného bezdôvodne obohatiť sa na jej úkor a aplikáciu 10-ročnej objektívnej premlčacej doby, s uvedeným názorom sa súd v žiadnom prípade nestotožňuje. Súd poukazuje na právny názor vyjadrený v rozhodnutí 1Cdo/238/2017 zo dňa 18. októbra 2018, aj v prejednávanom prípade totiž ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere so záverom o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a predmetom bolo vydanie bezdôvodného obohatenia, kde Krajský súd v Prešove vychádzal s 10-ročnej objektívnej premlčacej doby. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto rozhodnutí uviedol, že samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov, ako aj doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel veriteľa. Ako už bolo vyššie uvedené, v predmetnom prípade je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného a pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, respektíve získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, respektíve jeho zavinenia, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať trojročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu. Až po správnom učení okamihu kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu je potrebné skúmať zavinenie veriteľa, pričom dôkazné bremeno o preukázaní priameho, respektíve nepriameho úmyslu veriteľa v tomto spore žalovaného zaražuje žalobcu. Žalobkyňa musí súdu preukázať, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu, ako aj úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť. Samotné konštatovanie žalobkyne vo svojich písomných vyjadreniach a právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní o úmysle dodávateľa bezdôvodne sa obohatiť je podľa názoru súdu absolútne nepostačujúce. Trojročná premlčacia doba tak podľa názoru súdu začala žalobkyňi plynúť od úhrady poslednej splátky žalovanému, t.j. odo dňa 25. januára 2013 a uplynula 25. januára 2016. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť prijatím úhrad žalobkyne nad istinu úveru, a preto podmienky na aplikáciu 10-ročnej objektívnej premlčacej dobe v tomto prípade neboli splnené. S poukazom na to, že žalobný návrh žalobkyne bol súdu doručený 07.01.2020, je nárok žalobkyne premlčaný v trojročnej objektívnej premlčacej dobe.

27. Súd je však toho názoru, že nárok žalobkyne je premlčaný aj v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe. Súd uvádza, že subjektívna premlčacia doba začína podľa jeho názoru plynúť od doby, kedy sa oprávnený subjekt dozvedel o bezdôvodnom obohatení povinného subjektu a o jeho výške, avšak túto vedomosť je potrebné odvíjať od toho, kedy oprávnený subjekt získal vedomosť o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodíť toto bezdôvodné obohatenie. Tento záver vyplýva napr. z rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky 26Cdo/785/2011 zo dňa 24.04.2011, 28Cdo/685/2011 zo dňa 28.03.2012, ako aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1Cdo/67/2011 a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 413/2013. V zmysle týchto rozhodnutí vedomosťou podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nemieni znalosť právnej kvalifikácie, ale skutkových okolností, z ktorých možno dôvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Podľa týchto rozhodnutí nie je významné, či oprávnený má také právne znalosti, aby bol subjektívne schopný posúdiť uvedené

skutkové okolnosti. Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Žilina sp. zn. 8Co/216/2016 zo dňa 31. januára 2017, kde v danom spore spotrebiteľ argumentoval tým, že o vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaného sa dozvedel od občianskeho združenia na ochranu spotrebiteľa. Krajský súd Žilina uviedol a vyhodnotil toto tvrdenie ako irelevantné. Súd sa stotožňuje s odôvodnením tohto rozhodnutia, kde Krajský súd Žilina uviedol, že pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený subjekt v konkrétnom prípade dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Rozhodujúci je moment, kedy sa oprávnený subjekt dozvie také okolnosti, ktoré sú relevantné pre uplatnenie jeho práva na súde. Touto vedomosťou sa rozumie znalosť takých okolností, z ktorých možno zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť, nie znalosť právnej kvalifikácie. Okolnosti, za ktorých sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov sú uvedené priamo v zákone. Vedomosť žalobcu ako spotrebiteľa o bezúročnosti a bezpoplatkovosti jeho úveru je preto potrebné spájať s touto skutočnosťou, t.j. vedomosťou o existencii zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko ho nemôže ospravedlňovať to, že o tomto zákone nevedel. Viazat' začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na okamih kontaktu žalobcu s občianskym združením, od ktorého sa žalobca mal dozvedieť o tom, že úver poskytnutý žalovaným je bezúročný a bez poplatkov a že z tohto dôvodu sa žalovaný mal na jeho úkor bezdôvodne obohatiť, by bolo neprimeranou ochranou práva vybočujúcou z účelu a právneho významu zákonného ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákona. Subjektívna dvojročná premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia teda začala žalobcovi plynúť 1. dňom začatia splácania prvej splátky a následne splatením každej ďalšej splátky, až nakoniec splatením poslednej splátky. Súd preto konštatuje, že žalobkyňa sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia dozvedela v čase jednotlivých úhrad presahujúcich istinu úveru a pre súd nie je akceptovateľné posúvať začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby od času, kedy sa žalobkyňa dozvedela o bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy, ako aj o neprijateľných zmluvných podmienkach od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. S uvedenou subjektívnou premlčacou dobou by tak každý spotrebiteľ mohol manipulovať tak, aby si predkladal a doručoval žaloby na súd vždy v subjektívnej premlčacej dobe tak, aby si túto lehotu prispôbil. Z uvedeného čestného prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS sa podľa názoru súdu žalobkyňa dozvedela iba o právnej kvalifikácii bezdôvodného obohatenia, nie však o samotných skutkových okolnostiach. S poukazom na to, že už ku dátumu 25. Januára 2013 mala splatenú celú istinu úveru, je možné uviesť, že aj od tohto dátumu jej plynula dvojročná subjektívna premlčacia doba, nárok žalobkyne je tak premlčaný v dvojročnej subjektívnej, ako aj trojročnej objektívnej premlčacej dobe.

28. Pokiaľ ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Ndc/20/2016, podľa ktorého zavedenie osobitného konania podľa § 301 CSP neznamena, že spotrebiteľ sa nemôže domáhať neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasledujúce CSP len s účinkami inter partes. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 8Cdo/483/2014, žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3 zákona číslo 250/2007 Z.z., z čoho taktiež má naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

29. Výlučné právo žalovaného rozhodovať o započítaní platby spotrebiteľa na záväzok ním určený a v rámci tohto záväzku na súčasť ním určené považuje súd bez ďalšieho za značne nerovnovážne v neprospech spotrebiteľa. Preberané ustanovenie vôbec nezohľadňuje pri poskytovaní platby spotrebiteľom jeho vôľu, ktorý záväzok plní a na ktorú jeho súčasť má byť platba započítaná, pričom zápočet žalovaného na istinu záväzku až v poslednom rade umožňuje zvyšovať zadlženosť spotrebiteľa cez úroky z omeškania, prípadne rôzne sankcie.

30. Súd sa s právnou argumentáciou žalobkyne v tejto časti v celom rozsahu stotožňuje, pričom poukazuje na právny názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove spisová značka 20Co/144/2014 zo dňa 28. apríla 2015, v ktorom odvolací súd uviedol: „Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, Občiansky zákonník dáva spotrebiteľovi dispozíciu, aby plnil dlh aj predčasne a veriteľ má povinnosť čiastočné plnenie prijať. Preskúmaná zmluvná podmienka tento zámer spotrebiteľa, a to plniť dlh sťažuje, ide zároveň o podstatné zhoršenie pozície spotrebiteľa. Z ekonomického hľadiska je zásadný rozdiel, ak sa predčasne splatí istina alebo príslušenstvo. Pri znížení istiny úveru sa znižuje aj základ pre ďalšie úročenie, a preto sa odvolací súd stotožňuje s prvostupňovým súdom, že pri preskúmanej podmienke ide o podstatný odklon od zákonnej normy v neprospech spotrebiteľa, a to

je dôvod k záveru o neprijateľnosti klauzuly. Sporná zmluvná podmienka je v rozpore s § 54 ods. 1 v spojení s § 33 Občianskeho zákonníka.“

31. Podľa názoru Krajského súdu v Prešove spisová značka 6Co/161/2011 „Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o akúsi jednostrannú kogentnosť ustanovení. Z hľadiska zásad, na ktorých stoja občianskoprávne vzťahy a ich povahy, sa aj v súčasnej dobe dá vyvodiť to, že pri plnení peňažného dlhu sa plnenie má najprv započítavať na istinu a až potom na úroky v prípade, ak dlžník neurčí inak. Právna úprava však reaguje na situácie, keď priamo v zmluve si poskytovateľ priamo vymienil, že plnenie dlžníka sa bude najprv započítavať na úroky a až potom na istinu. Takáto podmienka by mohla byť ponímaná ako neprijateľná podmienka v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. Pre slabšiu zmluvnú stranu, ktorá nemala možnosť ovplyvniť podstatu tejto podmienky nie je jedno, či sa jej plnenie započítava najprv na vysoké úroky a až potom na istinu. Zákonodarcia preto považuje za významné zdôrazniť v občianskoprávných vzťahoch v právnom myslení konsenzuálne akceptovateľnú zásadu, že pri čiastočnom plnení peňažného dlhu má právo označiť časť dlhu, ktorý plní výlučne dlžník a ak tak neučiní, neprechádza toto právo na veriteľa, ale použije sa dispozitívna právna norma. Súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS. 55/2001 - 19 zo dňa 24.02.2011, kde Ústavný súd uviedol, že pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom“.

32. Podľa názoru súdu, ak zmluva umožňuje ľubovôľu dodávateľa v tak závažnej otázke akou je rozhodovanie o účele platby, a teda svojvoľné rozhodovanie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky nerešpektujúc pritom určenie účelu platby zo strany spotrebiteľa, je zmluva v tejto časti hrubo nevyvážená. Ustanovenia zmluvy vedúce k opísanému stavu je v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ nie je spotrebiteľom osobitne vyjednané, ale je v rámci kontraktácie nadiktované v režime tzv. štandardnej typovej zmluvy, ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá v zmysle zákona je absolútne neplatná. Dodávateľ finančnej služby oproti neznámemu spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou mal a musel vedieť, že nemá používať neprijateľné zmluvné podmienky a má poznať aj dôsledky ich používania. Žalobca musí počítat s tým, že nárokom majúcich svoj základ v nekalej podmienke a jej použití súd nemôže poskytnúť právnu ochranu (rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co/39/2011 - 86 zo dňa 20. septembra 2011).

33. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola neúspešná v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia, z tohto dôvodu súd v tejto časti priznal nárok na náhradu trov konania žalovanému. Naopak v časti o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky bol žalovaný neúspešný, z tohto dôvodu súd priznal nárok na náhradu trov konania žalobkyni. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník postupom podľa § 262 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.